

- Karibu katika usiku wa tatu wa uchunguzi wetu wa Ufalme
 - Katika mafundisho yetu ya kitabu cha Ufunuo, tunachukua muda kuchunguza kwa kina maisha yatakayokuwapo katika Ufalme ujao
 - Ufalme ni kipindi cha miaka 1,000 kinachofuata enzi yetu ya sasa, kuanzia wakati wa Kuja mara ya Pili kwa Kristo
 - Kipindi hicho kinaelezwa kwa ufupi tu katika mistari michache ya Ufunuo sura ya 20.
 - Baada ya maelezo hayo mafupi kuhusu Ufalme katika Ufunuo 20, Yohana anasema kwamba ulimwengu huu utafikia mwisho kabisa.
 - Na Kisha tunaingia katika ulimwengu mpya kabisa unaoelezwa katika Ufunuo sura ya 21 na 22.
 - Lakini kabla hatujafika huko, bado tuna mengi zaidi ya kuelewa kuhusu Ufalme
 - Na kwa kuwa kitabu cha Ufunuo chenyewe hakisemi mengi kuhusu kipindi hicho, tumetenga majuma kadhaa kujifunza kutoka sehemu nyingine za Biblia, nje ya kitabu cha Ufunuo.
 - Tunachunguza vifungu mbalimbali vya Agano la Kale ambavyo vinaelezea maisha na nyakati za Ufalme kwa upana na kwa maelezo ya kina.
 - Nimegawa sehemu hii ya mafundisho yetu katika vipengele vinne:
 - Mpangilio wa uumbaji, asili, jiografia, mipaka na utawala.
 - Maisha ya kila siku na kifo
 - Hekalu, ibada na Sheria ya Ufalme
 - Vita vya Mwisho dhidi ya Shetani
 - Leo tutachunguza jinsi Hekalu la Ufalme litakavyofanya kazi, ikiwa ni pamoja na mfumo wa dhabihu na Sheria ya Ufalme.
 - Kwa wale miongoni mwenu ambao ni wanafunzi wa kudumu wa VBVM, mtatambua sehemu kubwa ya mafundisho ya usiku wa leo.
 - Mambo mengi nitakayofundisha usiku wa leo na wiki ijayo yanatokana na mafundisho yetu ya hivi karibuni kuhusu kitabu cha Ezekieli.
 - Sababu ni kwamba karibu kila jambo tunalolijua kuhusu Hekalu la Ufalme na vita ya mwisho limefunuliwa katika kitabu cha Ezekieli, na si mahali pengine popote katika Biblia.
- Kwa hiyo, usiku wa leo tutaanza kwa kufanya ziara ya Hekalu lenyewe, kisha tutazungumzia ibada na mfumo wa dhabihu chini ya Sheria mpya ya Ufalme.
 - Hekalu pekee linalotajwa katika kitabu cha Ufunuo ni lile litakalojengwa wakati wa Dhiki Kuu.
 - Katika sura ya 11, Yohana analipima Hekalu hilo, na katikati ya kipindi cha Dhiki Kuu, Mpinga Kristo analinajisi.
 - Lakini Danieli 12 inatuambia kwamba siku 30 baada ya Bwana kurudi, Hekalu la kipindi cha Dhiki Kuu litasafishwa kutokana na sanamu ya mnyama.
 - Maelezo hayo yanaashiria kwamba Hekalu hilo litaendelea kuwapo, lakini katika hali mpya na iliyo bora zaidi.
 - Kitabu cha Ezekieli kinathibitisha kuwapo kwa Hekalu katika Ufalme, na zaidi ya hayo, kinakielezea kwa undani sana.

- Zaidi ya sura tisa, Ezekieli anawapa wasomaji wake ziara ya jengo lote la Hekalu na uendeshaji wake
- Kwa kuwa tayari tumeshafanya mafundisho hayo kwa kina, katika somo hili tutatoa muhtasari wa yale tuliyojifunza.
- Kwa ajili ya kuokoa muda, tutataja marejeo ya Maandiko kwenye vifungu vinavyohusika katika kitabu cha Ezekieli, lakini hatutasoma vyote.
- Maelezo ya Ezekieli kuhusu Hekalu yanaanza kwa namna hii:

[EZEKIELI 40:2](#) Katika maono ya Mungu alinileta mpaka nchi ya Israeli, akaniweka juu ya mlima mrefu sana, ambao juu yake palikuwapo kana kwamba ni umbo la mji upande wa kusini.

[EZEKIELI 40:3](#) Akanileta huko, na tazama, alikuwapo mtu, ambaye kuonekana kwake kulikuwa kama kuonekana kwa shaba, naye alikuwa na uzi wa kitani mkononi mwake, na mwanzi wa kupimia; akasimama karibu na lango.

[EZEKIELI 40:4](#) Mtu yule akaniambia, Mwanadamu, tazama kwa macho yako, sikia kwa masikio yako, ukaweke moyoni mwako, yote nitakayokuonesha; maana umeletwa hapa kusudi nikuoneshe haya; tangaza habari ya yote utakayoyaona kwa nyumba ya Israeli.

- Nabii Ezekieli alipewa fursa ya kipekee ya kuona na kuelezea Hekalu la Ufalme wa Miaka Elfu kwa ajili ya Israeli.
 - Alisema kwamba Hekalu hilo lilikuwa limejengwa juu ya mlima mrefu, na ukubwa wa jengo hilo ulikuwa mkubwa sana kiasi kwamba lilionekana kama mji unaojitegemea.
 - Hali hiyo ni tofauti kabisa na jiografia ya sasa ya Yerusalemu, ambapo Hekalu liko katika sehemu yenye mwinuko unaokaribiana na maeneo yanayolizunguka.
- Ezekieli pia aliamriwa kupima vipimo vya jengo hilo kwa usahihi mkubwa.
 - Anachukua vipimo hivyo ili tuweze kutambua na kuthamini ukubwa wa ajabu wa Hekalu hilo.
 - Na kutokana na vipimo hivyo, tunafahamu pia kwamba Hekalu hili lilikuwa tofauti kabisa na mahekalu yote yaliyotangulia.
- Kwa hiyo, hebu tufanye ziara ya Hekalu hilo pamoja, tukifuata vipimo na maelezo ambayo Ezekieli ametupatia
 - Njia rahisi ya kuelewa mpangilio wake ni kulinganisha Hekalu hili na majengo mengine tunayoyafahamu katika historia.
 - Hebu tulinganishe ukubwa wa Hekalu la Milenia na majengo yafuatayo:
 - Hema la kukutania, Hekalu la Sulemani, uwanja wa mpira wa miguu wa Marekani, na hekalu la Herode
 - Ukubwa wa Hekalu hili unaonyesha hitaji la kupokea mamilioni ya watu watakaokuja kuabudu kutoka sehemu mbalimbali za dunia.
 - Hekalu hili litawahudumia wanadamu wote, si Wayahudi pekee.

- Hili linaimarisha ukweli kwamba Israeli itakuwa kitovu cha ulimwengu, na ibada pamoja na utawala vitaelekezwa katika taifa hilo.
- Aidha, ukweli kwamba kutakuwa na Hekalu linalofanya kazi, lenye makuhani, walinzi na watumishi wengine wengi, unatukumbusha kwamba dhambi bado itakuwapo duniani wakati huo.
 - Sisi tutakuwa tumetukuzwa na tutatawala pamoja na Kristo, lakini bado tutaiona dhambi ikiendelea kuwapo miongoni mwa watu.
 - Kwa sababu ya utawala mkamilifu wa Kristo, athari za dhambi zitapunguzwa kwa kiwango kikubwa na kudhibitiwa.
 - Hata hivyo, dhambi bado itakuwepo duniani, jambo ambalo litafanya utawala mkamilifu wa Kristo uonekane wa ajabu zaidi.
- Muundo huo ni wa mraba kamili, na unajumuisha ukuta wa nje wenye malango matatu na ukuta wa ndani wenye malango mengine matatu (hakuna lango la magharibi)
 - Kuta hizi zinaunda nyua mbili, na ndani yake kuna jengo kuu la Hekalu pamoja na majengo kadhaa ya huduma yanayolizunguka.
 - Hebu tuingie kupitia lango la mashariki, ambalo ndilo lango kuu mwanzoni mwa Ufalme [*Ziara itaonyeshwa kwa slaidi.*]
 - Lango hilo lina urefu wa futi 100, upana wa futi 50 na lina mlango wa futi 100 na ukumbi wa futi 120
 - Utagundua kwamba katika vipimo vyake namba zinazojirudia ni **5** na **6** (namba 5 inaonekana pia katika kuta zenye unene wa nusu dhira zinazotenganisha sehemu mbalimbali).
 - Namba **5** huwakilisha **neema**, wakati namba **6** humwakilisha **mwanadamu mwenye dhambi**.
 - Kwa mfano, lango hili linawakumbusha watu kwamba hapa ni mahali ambapo dhambi hukutana na neema.
 - Sehemu zinazowakilisha dhambi (dhira 6), ambako watu hukusanyika, zinatenganishwa na kuta za neema (dhira 0.5).
 - Maana ya kiishara (kifumbo) ni kwamba **dhambi itavunjwa na kushindwa mahali hapa**.
 - Baada ya kupita lango la ndani la mashariki, tunaingia katika ua mkubwa ulio wazi. Tunaposonga mbele, tunafika kwenye lango la ndani la mashariki.
 - Lango hili linaingiza watu katika ua mkuu wa hekalu.
 - Kuna mitende inayoashiria mlango wa kuingilia na kutokea.
 - Pia kuna meza za kutolea dhabihu karibu na mlango wa lango hili la ndani.
 - Tunapoingia ndani ya ua, tunaona madhabahu ndefu yenye ngazi zinazoelekea juu.
 - Na nyuma yake kuna ngazi zinazoelekea ndani ya hekalu lenyewe.
 - Hakuna mlango katika Hekalu, wala pazia linalotenganisha vyumba vya ndani.
 - Hili ni tofauti na hema la kukutania na mahekalu ya awali, ambayo yalikuwa na pazia kwenye mlango wa kuingilia na mbele kuelekea Patakatifu pa Patakatifu.
 - Pia, hekalu la Milenia litakuwa na samani moja tu ndani yake
 - Madhabahu ya uvumba pekee ndiyo itakayokuwepo hekaluni

- Hapo awali, kulikuwa na vitu vingine vilivyohitajika, lakini sasa havipo kwa sababu vilimwakilisha Yesu
- Kwa kuwa Yesu yupo, hatuna haja ya alama hizo
- Lakini uvumba unawakilisha **maombezi mbele za Baba**, hivyo madhabahu ya uvumba itabaki, kwa sababu huduma ya Yesu ya kuwa Mwombezi kwa ajili ya dhambi itaendelea kubaki vile vile.
- Katika maeneo yanayozunguka hekalu pia tunaona majengo matatu ya ziada: mawili kwa ajili ya makuhani, na moja ambalo Ezekieli hakulielezea matumizi yake isipokuwa vipimo vyake.
 - Vyumba vya makuhani vimezunguka hekalu upande wa kaskazini na kusini, na hapa makuhani huanza siku yao ya kazi
 - Wanabadilisha nguo katika vyumba hivi kabla na baada ya kazi
 - Pia kuna sehemu za juu (maghala au roshani) kwa ajili ya kutazama utoaji wa dhabihu za kuteketezwa katika ua wa hekalu.
 - Tukiangalia hekalu kwa makini zaidi, tunaona mto mdogo ukitoka ndani ya jengo la hekalu na kutuelekeza tena nje.
 - Mto unatoka chini ya msingi wa hekalu
 - Unapita katika mfereji wa ua, kisha chini ya lango la ndani la mashariki na chini ya lango la nje la mashariki.
 - Baada ya hapo unagawanyika na kuelekea mashariki na magharibi, kama tulivyojifunza wiki iliyopita.
 - Unapoufikia Bahari ya Chumvi upande wa mashariki, unaibadilisha kutoka bahari ya chumvi kuwa ziwa la maji safi.
 - Ishara ya maji yaliyo hai yanayotoka hekaluni ni ushuhuda kwa ulimwengu kwamba Kristo yupo hekaluni.
 - Tutazungumza zaidi kuhusu ishara hii katika wiki zijazo za somo hili tutakapojifunza kuhusu Mbingu Mpya na Nchi Mpya.
- Hekalu hili litakuwa kitovu cha ibada katika Ufalme, na ibada hiyo itamhusisha Yesu, dhabihu, makuhani na sikukuu, kama ilivyokuwa chini ya Sheria ya Kiyahudi.
 - Kwanza, hebu tujadili nafasi ya Yesu hekaluni, tukianza na nafasi ya Yesu katika mahekalu ya awali.
 - Katika hema la kwanza la kukutania lililojengwa na Musa, Bwana alikaa katika Patakatifu pa Patakatifu kama Utukufu wa Shekina wa Mungu.
 - Baadaye, baada ya Sulemani kujenga hekalu, utukufu wa Bwana uliingia hekaluni ili kukaa juu ya kiti cha rehema tena
 - Hatimaye Bwana aliondoka hekaluni katika siku za Ezekieli kwa ajili ya dhambi ya Israeli na hukumu iliyokuwa ikija.
 - Alipoondoka, utukufu wa Bwana uliondoka kwa utaratibu maalumu, ukianza kwenye mlango wa hekalu.

[EZEKIELI 10:4](#) Utukufu wa BWANA ukapaa kutoka kwa kerubi yule,

ukasimama juu ya kizingiti cha nyumba; nayo nyumba ikajazwa na lile wingu, na ua ulikuwa umejaa mwangaza wa utukufu wa BWANA.

- Kwanza, utukufu wa Bwana ulisogea kutoka **Patakatifu pa Patakatifu** hadi kwenye mlango wa hekalu
- Kisha ukapita ndani ya **Patakatifu** ndani ya hekalu, na Ezekieli anasema kwamba wakati huu **hekalu likajazwa na wingu**.
- Hatimaye, ulitoka ndani ya hekalu na kuelekea **lango la mashariki la jengo la hekalu**, ukisindikizwa na **makerubi**

[EZEKIELI 10:18](#) Kisha huo utukufu wa BWANA ukatoka pale juu ya kizingiti cha nyumba, ukasimama juu ya makerubi.

[EZEKIELI 10:19](#) Nao makerubi wakainua mabawa yao, wakapaa juu kutoka katika dunia machoni pangu, hapo walipotoka nje, nayo magurudumu yakawa kando yao; wakasimama mahali pa kuingilia pa mlango wa upande wa mashariki wa nyumba ya BWANA; na utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa juu yao.

- Hatimaye, utukufu wa Bwana unatoka kabisa ndani ya hekalu, ukivuka **bonde la Kidroni**, na kuelekea juu ya **Mlima wa Mizeituni**.

[EZEKIELI 11:23](#) Utukufu wa BWANA ukapaa juu toka katikati ya mji, ukasimama juu ya mlima wa upande wa mashariki wa mji.

[EZEKIELI 11:24](#) Na roho hiyo ikaniinua, ikanichukua katika maono, kwa nguvu za Roho ya Mungu, hadi Ukaldayo, kwa watu wale wa uhamisho. Basi maono niliyoyaona yakaniacha.

- Kutoka hapo, utukufu wa Bwana ulitoweka kabisa, na haujarudi tena katika hekalu tangu siku hiyo.
- Kwa hiyo, wakati utakapofika ambapo Bwana atakaa tena ndani ya hekalu lake, atarudi kwa njia ile ile aliyoondokea.
 - Kulingana na **Ezekieli 43**, utukufu wa Bwana unaingia tena hekaluni katika siku ya kwanza ya Ufalme kwa namna hii.

[EZEKIELI 43:1](#) Kisha akanileta mpaka langoni, yaani, lango lile lielekealo upande wa mashariki;

[EZEKIELI 43:2](#) na tazama, huo utukufu wa Mungu wa Israeli ulitokea kwa njia ya mashariki; na sauti yake ilikuwa kama mshindo wa maji mengi, nayo nchi iling'aa kwa utukufu wake.

[EZEKIELI 43:3](#) Na maono niliyoyaona yalikuwa kama maono niliyoyaona nilipokuja kuuharibu mji; nayo maono niliyoyaona yalikuwa kama maono niliyoyaona karibu na mto wa Kebari; nikaanguka kifudifudi.

[EZEKIELI 43:4](#) Na huo utukufu wa BWANA ukaingia ndani ya nyumba, kwa njia ya lango lile lielekealo upande wa mashariki.

[EZEKIELI 43:5](#) Kisha Roho ikaniinua, ikanichukua mpaka katika ua wa ndani; na tazama, utukufu wa BWANA ulijaza nyumba.

[EZEKIELI 43:6](#) Nikasikia sauti ya mmoja asemaye nami, itokayo katika nyumba hiyo; na mtu akasimama karibu nami.

[EZEKIELI 43:7](#) Akaniambia, Mwanadamu, hapa ni mahali pa kiti changu cha enzi, na mahali pa nyayo za miguu yangu, nitakapokaa kati ya wana wa Israeli milele; na nyumba ya Israeli hawatalinajisi jina langu takatifu tena, wao, wala wafalme wao, kwa mambo yao ya kihakaba, na kwa mizoga ya wafalme wao, katika mahali pao pa juu;

[EZEKIELI 43:8](#) kwa kuweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu; na mwimo wao karibu na mwimo wangu; tena palikuwa na ukuta tu kati ya mimi na wao; nao wamelinajisi jina langu takatifu kwa machukizo yao waliyoyatenda; basi, kwa sababu hiyo, nimewaangamiza katika hasira yangu.

[EZEKIELI 43:9](#) Basi sasa wayaondoe mambo yao ya kihakaba, na mizoga ya wafalme wao, yawe mbali nami, nami nitakaa kati yao milele.

- Kwa hiyo Bwana anakaa katika Ufalme katika siku hiyo katika umbo la Utukufu wake wa Shekina tena, akikaa ndani ya nyumba ya Bwana, yaani hekalu.
 - Anaishi humo daima, bila kuondoka hekaluni tena.
 - Anakaa hekaluni akiwa haonekani kwa ulimwengu.
 - Kwa kweli, baada ya kuingia, lango la nje la mashariki hufungwa milele, halitafunguliwa tena katika siku za Ufalme.

[EZEKIELI 44:1](#) Kisha akanirudisha kwa njia ya lango lile la nje, la mahali patakatifu lililoelekea upande wa mashariki; nalo lilikuwa limefungwa.

[EZEKIELI 44:2](#) BWANA akaniambia, Lango hili litafungwa, halitafunguliwa, wala mtu awaye yote hataingia kwa lango hili, kwa maana BWANA, Mungu wa Israeli, ameingia kwa hilo; basi kwa sababu hiyo litafungwa.

- Bwana ndiye Pekee anayeingia kupitia lango la mashariki la hekalu.
 - Hakuna atakayepitia njia ile ile aliyopita Bwana, ambayo kwa wazi inaonyesha kazi ya upatanisho ya Bwana.
 - Kuingia Kwake hekaluni ni mfano wa ishara ya Kristo kuingia kwa damu Yake ili kuwa Kuhani Mkuu wetu, akiombea dhambi.
- Kristo aliingia mara moja kwa ajili ya wote, jambo linaloashiriwa na kuingia Kwake hekaluni kupitia lango la mashariki bila kutoka tena na kuingia upya.
 - Na lango linafungwa kwa sababu hakuna mtu mwingine anayeweza kuingia kwa njia ile ile aliyotumia Yesu.
 - Ndiyo maana tulisema awali kwamba hakuna atakayeketi kunywa kahawa na Yesu katika Ufalme.

- Yesu hataondoka hekaluni kwa sababu kutoka na kurudi tena kungeonyesha kwamba bado anahitaji kujihakikishia upya.
- Na kwa kuwa lango la mashariki limefungwa kabisa, Daudi, mkuu wa Bwana, anatumia nafasi iliyofungwa kama ofisi yake ya hekalu.
- Kwa hiyo, wakati pekee ambao waamini na watakatifu waliotukuzwa kumuona Yesu hekaluni ni tunapokuja hekaluni kumwabudu.
 - Ezekieli anatuambia hilo linaweza kutokea katika siku mbili za sikukuu, Sabato, na sikukuu za mwezi mpya.
 - Kuna sikukuu mbili tu katika Ufalme, sikukuu ya Pasaka na Sikukuu ya Vibanda
 - Chini ya Sheria ya Musa, kulikuwa na sikukuu saba kila mwaka wa kalenda
 - Na zote saba zilikuwa zinaonyesha vipengele mbalimbali vya huduma ya ukombozi ya Yesu.
 - Sikukuu tatu za kwanza zinawakilisha vipengele vya kuja kwa Yesu kwa mara ya kwanza
 - Sikukuu tatu za mwisho zinaonyesha vipengele vya kurudi Kwake, na katikati yake ni Pentekoste.
 - Pentekoste inawakilisha kipindi cha Kanisa kati ya kuja kwa Yesu mara ya kwanza na kuja kwake mara ya pili.
 - Lakini katika Ufalme, kuna sikukuu mbili tu, kwa sababu ndizo pekee zenye maana ya kiroho katika kipindi hicho cha Ufalme.
 - Ya kwanza, Pasaka, inawakilisha ukombozi wa watu Wake kupitia dhabihu Yake kama Mwana-Kondoo wetu.
 - Na Sikukuu ya Vibanda inawakilisha Mungu kukaa kati ya watu Wake, jambo ambalo bado lipo katika siku hiyo.
- Mbali na siku hizi za sikukuu, tunaweza kwenda hekaluni katika Sabato na siku za mwezi mpya:

[EZEKIELI 46:3](#) Watu wa nchi nao wataabudu mbele ya mlango wa lile lango mbele za BWANA, siku za sabato, na siku za mwezi mwandamo.

[EZEKIELI 46:9](#) Lakini watu wa nchi watakapokuja mbele za BWANA katika sikukuu zilizoamriwa, yeye aingiaye kwa njia ya lango la upande wa kaskazini ili kuabudu, atatoka kwa njia ya lango la upande wa kusini; na yeye aingiaye kwa njia ya lango la upande wa kusini, atatoka kwa njia ya lango la upande wa kaskazini; hatarudi kwa njia ya lango aliloingia kwalo, lakini atatoka kwa kwenda mbele moja kwa moja.

- Tunapopanda, tunaingia kupitia lango la kaskazini au la kusini, na ni lazima tutoke nje ya lango lililo kinyume, Ezekieli anatuambia
 - Hilo linatulazimisha kuvuka ua, na katika mchakato huo tunaweza kuona moja kwa moja ndani ya Patakatifu pa Patakatifu ambapo utukufu unakaa.
 - Hii itakuwa fursa pekee kwetu kuona utukufu wa Bwana katika siku hii
 - Kumbuka, bado tutawasiliana naye kila mara na tutakuwa tumemwona hapo awali katika

chumba cha enzi.

- Lakini Ezekieli pia anasema kwamba hakuna kitu kichafu kinachoweza kuingia hekaluni, ikimaanisha wasioamini

[EZEKIELI 44:8](#) Wala hamkuvilinda vitu vyangu vitakatifu bali mmejiwekea walinzi wa maagizo yangu, katika patakatifu pangu.

[EZEKIELI 44:9](#) Bwana MUNGU asema hivi; Hapana mgeni, ambaye moyo wake haukutahiriwa, wala mwili wake haukutahiriwa, atakayeingia patakatifu pangu, miongoni mwa wageni walio kati ya wana wa Israeli.

- Wale ambao hawajatahiriwa moyoni, ambayo ni istilahi ya Biblia kwa wasioamini, hawawezi kuingia hekaluni.
- Hivyo basi, hiyo ina maana kwamba asiyeamini hataona utukufu wa Mungu siku hiyo.
- Wasioamini watahitajika kutoa dhabihu katika ua wa nje kwa msaada wa makuhani wa hekalu
 - Jukumu la kuhani ni kuwa mwombezi wa watu, mpatanishi anayemleta Mungu kwa watu na watu kwa Mungu.
 - Katika siku zilizopita kabla ya Yesu, Mungu aliwakubali watu fulani tu kama waombezi kati yake na watu wa Israeli.
 - Makuhani hao wa Walawi walihudumu hekaluni kwa kutekeleza huduma zao kulingana na Sheria ya Musa.
 - Lakini hata wakati huo, Kristo alikuwa kuhani mkuu wa kweli anayewaombea watoto wa Mungu
 - Kisha baada ya Yesu kuja na Kanisa kuanzishwa, Petro anasema sote tulifanywa makuhani, akituita ukuhani wa kifalme

[1PETRO 2:9](#) Bali ninyi ni uzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu, mpate kuzitangaza fadhili zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu;

- Sisi sote ni makuhani kwa sababu sote tuko katika nafasi ya kuombea ulimwengu
 - Tunamleta Mungu ulimwenguni kwa kuangaza nuru ya Kristo mbele ya watu kupitia matendo yetu mema
 - Na tunawaleta watu kwa Mungu kwa ushuhuda wetu wa Yesu na mahubiri yetu ya Injili
 - Hata hivyo, Yesu anabaki kuwa kuhani mkuu anayewapatanisha waamini wote na Mungu
- Lakini katika Ufalme, tunarudi kwenye wakati ambapo kuna baadhi tu walioteuliwa kuwa makuhani, ingawa hawatakuwa Walawi.

[EZEKIELI 44:10](#) Lakini Walawi waliofarakana nami, wakapotea na kuvifuata vinyago vyao, hapo Waisraeli walipopotea, watachukua uovu wao wenyewe.

[EZEKIELI 44:13](#) Wala hawatanikaribia, kunihudumia katika kazi ya ukuhani, wala hawatakaribia vitu vyangu vitakatifu kimojawapo, vitu vilivyo vitakatifu sana; bali watachukua aibu yao, na machukizo yao yote waliyoyatenda.

[EZEKIELI 44:14](#) Lakini nitawafanya kuwa walinzi katika ulinzi wa nyumba, kwa huduma yake yote, na kwa yote yatakayotendeka ndani yake.

- Kwa sababu ya kutokuwa waaminifu kwa wahudumu wa Mungu katika siku hiyo, Mungu anasema kwamba makuhani wa Kilawi watahudumu kwa mipaka zaidi katika Ufalme.
 - Angalia katika mstari wa 13, ambapo Bwana anasema kwamba hawatamkaribia katika kipindi hicho.
 - Hili ni tofauti na ilivyokuwa chini ya Sheria ya Musa, ambapo mwenye kutoa sadaka ndiye aliyekuwa akiichinja sadaka yake mwenyewe, si kuhani.
 - Kisha kuhani alikuwa akiitoa sadaka hiyo juu ya madhabahu na kupeleka damu katika Mahali Patakatifu.
- Ni familia moja tu ya kikuhanu itakayoruhusiwa kumtumikia Kristo kama ilivyokuwa hapo awali.

[EZEKIELI 44:15](#) Lakini makuhani Walawi, wana wa Sadoki, waliosimamia patakatifu pangu, hapo wana wa Israeli walipopotea na kuniacha, hao ndio watakaribia ili kunihudumia; nao watasimama mbele zangu, kunitolea mafuta na damu, asema Bwana MUNGU;

[EZEKIELI 44:16](#) wataingia patakatifu pangu, nao watakaribia meza yangu, ili kunihudumia, nao watafuata maagizo yangu.

- Sadoki alikuwa Kuhani Mkuu aliyebaki mwaminifu kwa Daudi wakati nyumba ya Sauli ilipokuwa ikishindania kiti cha enzi dhidi ya Daudi.
- Sadoki alilichukua Sanduku la Agano na kumfuata Daudi alipokuwa akikimbia kutoka mji wa Yerusalemu.
- Alijua Daudi alikuwa mpakwa mafuta wa Bwana, na kwa sababu ya uaminifu wa Sadoki, Bwana anawafanya wana wa Sadoki kuwa makuhani.
- Lakini tunakumbuka kutokana na kitabu cha Isaya tulichojifunza wiki iliyopita kwamba Bwana pia atawachukua baadhi ya watu wa Mataifa na kuwaruhusu nao watumikie kama makuhani.
 - Kwa hiyo, kutakuwa na ukuhani wa pamoja wa Wayahudi na watu wa Mataifa wataohudumu hekaluni.
 - Makuhani hao wanasimamia utoaji wa dhabihu, huku Walawi wakiwasaidia kwa kuchinja wanyama na kuhakikisha shughuli za hekalu zinafanyika kwa utaratibu.
- Katika Ufalme, makuhani hawa watakuwa na jukumu dogo zaidi (ama jukumu lenye mipaka zaidi)
 - Watasimamia nyumba ya Mungu na malango yake, watachinja wanyama na kuwahudumia watu wanaokuja kuabudu huko.
 - Sasa watafanya kazi ngumu za huduma kwa ajili ya waabudu, wakiwahudumia ndani ya hekalu.

- Waabudu watakapoleta dhabihu zao, Walawi watawasaidia katika kuzichinja na kuzichoma katika sehemu maalumu za kutolea dhabihu.
- Hatimaye, mazungumzo haya yote kuhusu makuhani na dhabihu yanazua maswali kadhaa kuhusu sababu ya mfumo huo kurejea tena.
 - Kwa mfano, ikiwa Kristo amekuwa Kuhani wetu Mkuu siku zote, kwa nini kuhani mwingine yeyote alihitajika?
 - Na kama Kristo alikuwa dhabihu yetu ya mara moja kwa wote, kwa nini dhabihu zingine zilihitalajika?
 - Kwa karne nyingi, wanatheolojia wengi wamekuwa na wasiwasi kuhusu matarajio ya kurudi kwa mfumo wa dhabihu katika Ufalme
- Tunakumbuka mafundisho ya kitabu cha Waebrania

[WAEBRANIA 10:10](#) Katika mapenzi hayo mmepata utakaso, kwa kutolewa mwili wa Yesu Kristo mara moja tu.

[EBR. 10:11](#) Na kila kuhani husimama kila siku akifanya ibada, na kutoa dhabihu zile zile mara nyingi; ambazo haziwezi kabisa kuondoa dhambi.

[EBR. 10:12](#) Lakini huyu, alipokwisha kutoa kwa ajili ya dhambi dhabihu moja idumuyo hata milele, aliketi mkono wa kulia wa Mungu;

[EBR. 10:13](#) tangu hapo akingojea hata adui zake wawekwe kuwa chini ya miguu yake.

[WAEBRANIA 10:14](#) Maana kwa toleo moja amewakamilisha hata milele hao wanaotakaswa.

- Theolojia ya msingi ya Agano Jipya inashikilia kwamba upatanisho wa mbadala wa Yesu Kristo msalabani ulitosheleza ghadhabu ya Mungu dhidi ya dhambi.
 - Na si kwa ajili ya mtu mmoja tu au kwa wakati mmoja tu, bali kwa ajili ya wote wanaomwamini Yesu, na kwa nyakati zote.
 - Kwa hiyo, kwa nini Mungu ataanzisha tena hekalu na mfumo wa dhabihu katika Ufalme?
- Ili kujibu swali la kwa nini kutakuwa na hekalu katika Ufalme, ni lazima kwanza tuelewe kwa nini tangu mwanzo kulikuwa na hekalu pamoja na dhabihu.
 - Na simulizi hiyo inaanzia kwenye kile ambacho dhambi ilikifanya kwa hali ya mwanadamu.

[MWA. 3:7](#) Wakafumbuliwa macho wote wawili wakajitambua kuwa wako uchi, wakashona majani ya mtini, na kujifanyia mavazi ya kusitiri uchi wao.

- Adamu na mwanamke walikuwa peke yao duniani, wakifurahia Bustani ya Edeni, bila dhambi na bila kuwa na haja ya kuvaa nguo.
- Kisha wakaasi Neno la Mungu kwa kutotii, na dhambi ikaingia mioyoni mwao.
- Mara tu jambo hilo lilipotokea, ingawa walikuwa wameoana na walikuwa na amani kamilifu kati yao

hata bila nguo, hali ilibadilika ghafla.

- Mara tu walipotenda dhambi, mara moja wakaanza kujifunika miili yao.
- Walikuwa wanajificha kutoka kwa nani? Ni nani mwingine ambaye angeweza kuwaona? Walikuwa wao wawili tu, na jambo hilo halikuwahi kuwahangaisha hapo awali.
- Hoja ni kwamba kuingia kwa dhambi kulisababisha mara moja kizuizi katika ushirika uliokuwapo kati ya watu hawa wawili.
 - Dhambi ilibadilisha kimsingi uhusiano wa wanandoa hao
 - Mahali ambapo hapo awali walikuwa na ushirika mkamilifu, sasa wakaanza kujisikia vibaya mbele ya kila mmoja na kutaka kujilinda.
- Dhambi ilipoharibu asili yao, wanandoa hao mara moja wakawa maadui kwa maana kwamba sasa walikuwa na sababu za kujificha kutoka kwa kila mmoja.
 - Hawakuweza tena kufahamiana kikamilifu, wala hawangeweza kufahamiana kikamilifu kama kama ilivyokuwa hapo awali.
 - Dhambi ilikuwa imetia giza asili yao isiyo na hatia na uwazi wao wa awali, kwa hiyo sasa walikuwa na mawazo ya siri, walikuwa na tamaa za dhambi na dhambi za siri (zilizofichika).
 - Mambo ya aibu yaliingia katika mawazo yao, wakalemewa na hatia pamoja na wasiwasi kuhusu dhambi zao na hata dhambi za wenzi wao.
 - Kwa hiyo, kwa kawaida walitafuta njia ya kujisikia huru tena wakiwa pamoja, lakini walichoweza kufanya ni kujifunika kwa majani ya mtini.
 - Lakini pamoja na kwamba athari za kimwili za dhambi zilikuwa nzito, athari zake za kiroho zilikuwa mbaya zaidi.

[MWA. 3:8](#) Kisha wakasikia sauti ya BWANA Mungu, akitembea bustanini wakati wa jua kupunga; Adamu na mkewe wakajificha kati ya miti ya bustani, BWANA Mungu asiwaone.

- Kiroho, wanandoa hao ghafla waligundua kuwa walikuwa na wajibu mbele za Mungu, hivyo kwa silika wakajificha kutoka katika uwepo Wake.
 - Wanadamu hawakuhisi tena raha kumkaribia Mungu, kwa sababu dhambi ilidai (ilihitaji) ghadhabu ya Mungu
 - Roho zao ndani yao zilihisi udhaifu wao, hivyo pia wkapoteza nafasi ya ushirika na Mungu.
 - Ambapo hapo awali walimjua Mungu kwa ukaribu, sasa hawakuweza hata kuwa katika uwepo Wake.
 - Kwa sababu hiyo hiyo, Mungu hakuweza tena kukaa kati ya wanadamu bila kuwakinga wanadamu dhidi ya utukufu Wake.
- Kwa hiyo dhambi ilikuwa na athari mbili za msingi katika hali ya mwanadamu, zinazoonekana katika tabia za Adamu na Hawa katika bustani.
 - Dhambi iliharibu uhusiano wetu na wanadamu wengine kwa kuharibu asili yetu na kutufanya kuwa maadui wa kila mmoja wetu.
 - Na dhambi pia iliharibu uhusiano wetu na Mungu kwa kuleta hukumu Yake na kutufanya tustahili

ghadhabu Yake.

- Kimwili, dhambi hututenganisha na wanadamu wengine
- Kiroho, dhambi hututenganisha na Mungu
- Na katika kujibu hali hiyo, Mungu alitupa mpango wa kurekebisha matatizo haya yote mawili, kuanzia na Adamu na Mwanamke katika Bustani.
 - Kwanza, Bwana alirekebisha utengano wetu wa kiroho na Yeye kwa kutoa kifuniko cha kiroho ambacho tunapokea kwa imani.
 - Aliwapa Adamu na Mwanamke mahubiri ya kwanza ya Injili

[MWA. 3:15](#) nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino.

- Bwana aliahidi kuwatumia Adamu na Mwanamke “Mbegu (yaani uzao)” ambayo ingemshinda adui na kuwapatanisha wanadamu
- "Mzao" huyo alikuwa Kristo katika siku ile alipokuja.
- Mpango ama utoaji huu ulikuwa wa kiroho kwa asili, kwa sababu ulitegemea imani yetu katika ahadi hiyo. Utoaji huu ulikuwa wa kiroho kwa sababu ulitegemea imani yetu katika ahadi hiyo
 - Sadaka ya Yesu haikutolewa katika siku za Adamu, lakini iliahidiwa kwamba itatokea siku moja baadaye.
 - Adamu alipokea ahadi, na kwa imani yake katika ahadi hiyo, Adamu alihesabiwa haki ya Kristo.
 - Hivyo kupitia imani, Adamu alirejeshwa katika uhusiano wake na Mungu.
 - Watakatifu wote, iwe ni Agano la Kale au Agano Jipya, hupata kifuniko kile kile cha kiroho kwa njia ile ile: kupitia imani katika Masihi aliyeahidiwa
- Kisha, Bwana aliweka utaratibu wa kurekebisha utengano wa kimwili uliowaondolea Adamu na Hawa uaminifu na ukaribu wao binafsi.

[MWA. 3:21](#) BWANA Mungu akawafanyia Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika.

- Katika mstari wa 21 Bwana aliuua mnyama (labda mwana-kondoo) na akatumia ngozi kuwavika mwanamume na mwanamke.
 - Dhabihu hiyo ilikuwa ya kimwili, si ya kiroho, na ilikuja pamoja na utoaji wa kiroho uliotolewa awali.
 - Bila kafara hii ya kimwili, Adamu na Mwanamke wangeendelea kuhisi aibu katika uchi wao
 - Hali yao ya kutokujihisi vizuri kimwili ilikuwa ikionyesha kutokuaminiana kwa ndani kati yao.
 - Lakini mara tu walipofunikwa, walipata kiwango fulani cha urejesho na faraja tena
- Zaidi ya hayo, zoezi la kutoa dhabihu ya kimwili lilitoa somo kwa wanadamu kuhusu dhabihu kubwa zaidi ya kiroho ya Kristo.

- Ufunikaji wa kiroho wa awali haukuonekana kwa macho; ulipokelewa kwa imani pekee, hivyo ulikuwa mgumu kueleweka kwa namna ya moja kwa moja.
- Lakini kuona dhabihu ya kimwili ambapo mnyama anapoteza maisha yake kunadhihirisha wazi gharama ya dhambi na hitaji la upatanisho wa damu.
- Kwa hiyo dhabihu ya kimwili pia inakuwa picha ya dhabihu ya Kristo kwa ajili yetu
- Hivyo kifuniko cha kimwili ni njia ya kurejesha ushirika wa kibinadamu na njia ya kutufundisha kuhusu dhabihu ya Kristo.
- Muhimu zaidi, kumbuka kwamba Mungu mwenyewe alisimamia dhabihu yao ya kimwili
 - Bwana alikuwepo wakati mnyama huyo akitolewa kafara katika Bustani, na aliongoza ibada hiyo
 - Kama Adamu au Mwanamke wangemua na kumchuna mnyama ngozi bila ushiriki wa Mungu, haingehesabiwa kuwa dhabihu ya kimwili inayokubalika.
 - Dhabihu yetu lazima iwe kwa Bwana kwa kipimo Chake ili imridhishe.
 - Na lazima iwe inakubalika Kwake ili iwe na manufaa kwetu katika kusafisha dhamiri zetu.
- Hatimaye, ni muhimu kuzingatia mpangilio wa matukio haya: kwanza kulikuja kifuniko cha kiroho cha imani ili kurejesha ushirika na Mungu (mstari wa 20)
 - Kisha ikaja kifuniko cha kimwili cha dhabihu ya mnyama mbele za Mungu ili kurejesha na kudumisha ushirika wa kibinadamu (mstari wa 21)
 - Kwanza tunapatanishwa na Mungu kwa imani katika mpango wa utoaji wa Mwanawe.
 - Kisha anaweza kukubali dhabihu zetu za kimwili zinazotolewa mbele zake ili kutupatanisha sisi kwa sisi.
- Mfano huu unaonekana katika Biblia nzima...kwa mfano Nuhu alimwamini Mungu na imani yake ikapata kibali kwa Mungu kulingana na Mwanzo 6
 - Lakini Nuhu pia alifanya dhabihu za wanyama kwenye madhabahu mbele za Bwana ili kudumisha ushirika miongoni mwa watu wa Mungu.
 - Vivyo hivyo, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo walikuwa wenye haki kwa imani lakini pia walitoa dhabihu za wanyama kwenye madhabahu mara kwa mara.
 - Na pale dhambi ilipohitaji, walishiriki pia katika dhabihu zilizoamriwa na Mungu huku Malaika wa Bwana akihudhuria katika tukio hilo.
 - Na bila shaka, Bwana aliweka utaratibu huu katika Sheria ya Musa
 - Katika kipindi chote, imani ilikuwa kifuniko cha kiroho kilichohitajika kwa ajili ya wokovu, lakini Mungu pia aliamuru dhabihu za kimwili za mara kwa mara
 - Tukiingia katika Kanisa, tunaona nini? Dhabihu zilezile mbili!
 - Sisi pia tunapatanishwa na Mungu kiroho kwa imani katika Kristo, ambaye ndiye kifuniko chetu cha kiroho, lakini pia tunahitaji kifuniko cha kimwili
 - Sisi pia tuna dhambi na kwa hiyo kama Adamu na Mwanamke, sisi pia tunateseka kutokana na utengano wa kimwili unaosababishwa na dhambi
 - Kwa hiyo, tunahitaji pia mfumo halisi wa dhabihu ili kupatanisha sisi kwa sisi
 - Na mfumo wetu wa dhabihu ya kimwili hufuata mpangilio uleule kama ule wa awali.
 - Unatusaidia kupatanisha na wengine kwa kusafisha dhamiri zetu na kuponya majeraha

yaliyosababishwa na dhambi

- Pia inatufundisha kuhusu Kristo na dhabihu yake ya milele iliyotolewa kwa niaba yetu
- Na dhabihu yetu ya kimwili pia hufanywa mbele za Mungu
- Maelezo hayo ya mwisho ni muhimu katika kuelewa ni lini na jinsi tunavyotoa dhabihu za kimwili leo na kwa nini kuna hekalu katika Ufalme.
 - Katika Mwanzo 3, Mungu aliishi moja kwa moja na Mwanamume na Mwanamke katika Bustani, kwa hiyo dhabihu ya kimwili ilifanyika katika Bustani.
 - Katika kipindi cha mababu wa imani, Bwana alijidhihirisha kwa watu Wake kama Malaika wa Bwana, yaani Kristo kabla ya kufanyika mwili.
 - Kwa hiyo dhabihu zilifanyika kwenye madhabahu zilizowekwa popote Malaika wa Bwana alipotokea au alipoelekeza
 - Na wakati wa Musa Bwana aliishi katika jengo la kimwili, kwa hiyo Israeli walikusanyika hapo kutoa dhabihu za kimwili.
 - Sadaka ya kimwili hujenga dhamiri ya mwabudu ikiwa tu imekubaliwa na Mungu mbele zake.
 - Leo, uwepo wa Bwana haupo katika jengo fulani kwa sababu Biblia inasema kwamba Roho wa Mungu yuko ndani ya kila mwamini.

[1WAKORINTHO 6:19](#) Au hamjui ya kuwa mwili wenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, mliyepewa na Mungu? Wala ninyi si mali yenu wenyewe;

- Ikiwa mwili wetu ni hekalu na Roho anakaa ndani yetu, basi dhabihu zetu za kimwili hutolewa katika miili yetu.
- Paulo anaelezea jinsi tunavyofanya dhabihu za kimwili za wakati huu katika Warumi

[WARUMI 12:1](#) Basi, ndugu zangu, nawasihi, kwa huruma zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenye maana.

[WARUMI 12:2](#) Wala msifuatishie namna ya dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, mpate kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kumpendeza, na ukamilifu.

- Tunapaswa kutoa miili yetu kama dhabihu zilizo hai kwa Mungu, mbele zake, kama ibada yetu.
 - Kama vile Waisraeli walivyoabudu kwa kutoa dhabihu hekaluni, sisi pia tunaabudu kwa kutoa dhabihu katika miili yetu.
 - Sheria ya Musa ilidai wanyama wafe ndani ya jengo, lakini Sheria ya Kristo inatutaka tufe kwa nafsi zetu.
- Na wakati ulipofika wa Mungu kuwatenga Israeli kwa muda na kujitambulisha au kujidhihirisha kwa Mataifa, ilibidi abadilishie mahali pa makao yake.
 - Hakuweza kujenga hekalu jipya katika nchi ya Mataifa, kwa sababu alitoa Sheria Yake na huduma

ya hekalu kwa Israeli tu.

- Zaidi ya hayo, kama angeweka hekalu lake katika taifa moja la Mataifa, ingeashiria kwamba alipendelea taifa moja la Mataifa kuliko mengine.
- Kwa hiyo, alichagua kuishi ndani ya Kanisa moja kwa moja ili aweze kuwepo kwa usawa katika kila taifa la Mataifa wakati huu.
- Kwa sababu hiyo, tunatoa dhabihu yetu ya kimwili kwa kutoa dhabihu katika miili yetu, tukikataa tamaa za miili yetu, tukitumikia mapenzi ya Kristo badala yake.
 - Huu ndio ufunikaji wetu wa kimwili, na unafuata mifumo yote ile ile kama ilivyokuwa hapo awali.
 - Dhabihu zetu binafsi ni tendo la ibada mbele za Mungu linalorejesha ushirika na wengine.
 - Ni aina ya ibada, inafanywa mbele za Mungu, husafisha dhamiri yetu yenye hatia na inaigwa kutokana na dhabihu ya Kristo.
 - Kwa hiyo tunapotoa kiburi chetu na maslahi yetu binafsi ili kuonyesha upendo kwa wengine, tunarejesha ushirika ndani ya mwili wa Kristo.
 - Hii ndiyo sababu sote tunaitwa makuhani katika Agano Jipya
 - Sote tuna Roho wa Mungu anayekaa ndani yetu, kwa hiyo sote tunastahili kutoa dhabihu mbele ya madhabahu ya mioyo yetu.
 - Dhabihu hizo za kimwili ndizo ibada yetu kwa Mungu, na hazipingani na utegemezi wetu wa kiroho kwa Kristo.
 - Kinyume chake, zimeigwa kutokana na huduma ya Kristo mwenyewe, na kwa njia hiyo dhabihu zetu pia zinamwonyesha Kristo.
 - Kama Paulo anavyoeleza

[FLP. 2:5](#) Iweni na nia iyo hiyo ndani yenu ambayo ilikuwamo pia ndani ya Kristo Yesu;

[WAFILUPI 2:6](#) ambaye yeye mwanzo alikuwa yuko na namna ya Mungu, naye hakuona kule kuwa sawa na Mungu kuwa ni kitu cha kushikamana nacho;

[FLP. 2:7](#) bali alijifanya kuwa hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa, akawa ana mfano wa wanadamu;

[WAFILUPI 2:8](#) tena, alipoonekana ana umbo kama mwanadamu, alijinyenyekeza akawa mtii hata mauti, naam, mauti ya msalaba.

- Ingawa Hakuwa na dhambi Yake mwenyewe, Kristo alijitoa kama dhabihu ya kimwili ili kuhudumia masilahi ya Mwili wa Kristo.
 - Vivyo hivyo, hatuna deni la dhambi mbele za Mungu kwa sababu ya imani, lakini bado tunatoa dhabihu za kimwili ili kuhudumia mahitaji ya ushirika.
 - Kutegemea kwetu dhabihu ya Kristo hakubatilishi hitaji la kutoa dhabihu za kimwili
 - Hata hivyo, aina ya dhabihu zetu za kimwili ni tofauti sana na zile zilizokuwa chini ya Sheria ya Musa.
 - Na mabadiliko ya aina ya dhabihu zetu za kimwili yalilazimika kwa sababu Mungu alibadilisha

mahali pa makazi Yake.

- Sasa, fikiria jinsi makazi ya Mungu yanavyobadilika tena katika Ufalme...anarudi kukaa katika jengo badala ya ndani ya miili ya wanadamu.
 - Katika enzi ya Ufalme, Israeli inarejeshwa kama taifa kuu duniani chini ya ulinzi wa Mungu, kwa hiyo hekalu linawekwa tena katika Israeli
 - Na kama tulivyosoma, Yesu anarudi kuishi huko kama ilivyokuwa hapo awali
 - Na kwa kuwa uwepo wa Bwana unakaa tena katika jengo, basi dhabihu zote za kimwili lazima zifanyike tena mahali hapo peke yake.
 - Kwa mara nyingine tena, watu watamiminika hekaluni mara kwa mara kutoa dhabihu za wanyama kama Bwana atakavyoagiza
 - Dhabihu hizi hutimiza mambo yaleyale ambayo dhabihu za awali za kimwili zilifunika
 - Zinatumiwa kurejesha ushirika miongoni mwa watu wa Mungu na kufundisha kuhusu maana ya dhabihu ya Kristo
 - Ikiwa watu hawashiriki katika dhabihu hizi, wanakatiliwa mbali na ushirika na watu wa Mungu.
 - Kama tulivyosoma wiki iliyopita kuhusu Mungu kuleta ukame kwa mataifa ambayo yanakataa kuabudu katika sikukuu huko Yerusalemu.
- Muhtasari...
- Dokezo moja la mwisho...dhabihu hufunika dhambi, kwa hiyo mfumo huu unatumiwa tu na wale walio na dhambi
 - Sisi tuliofanywa watukufu hatutakuwa na dhambi, na kwa hiyo hatutatoa dhabihu.
 - Inaonekana jukumu letu litakuwa la kutawala tu, ingawa huenda baadhi yetu tunaweza tukawa makuhani.
 - Lakini sisi wenyewe hatutashiriki katika mfumo wa dhabihu.
 - Kwa hiyo wakati huo, hatutauhitaji tena isipokuwa kwa kuusimamia kwa namna fulani.
 - Lakini wale walio na dhambi, iwe wanaamini au hawaamini, watahitajika kutoa dhabihu za kimwili.
 - Na wale wanaoamini pia watapata faida ya kifuniko cha kiroho kinachotolewa na Kristo.
 - Bila imani hiyo, haiwezekani kumpendeza Mungu, na mwabudu anayetafuta kumpendeza Mungu pia atatoa dhabihu za kimwili.
 - Wakati ujao tutahitimisha somo letu la Ufalme tukiangalia matukio ya kilele cha kipindi cha miaka 1,000, ikiwa ni pamoja na Vita vya Mwisho